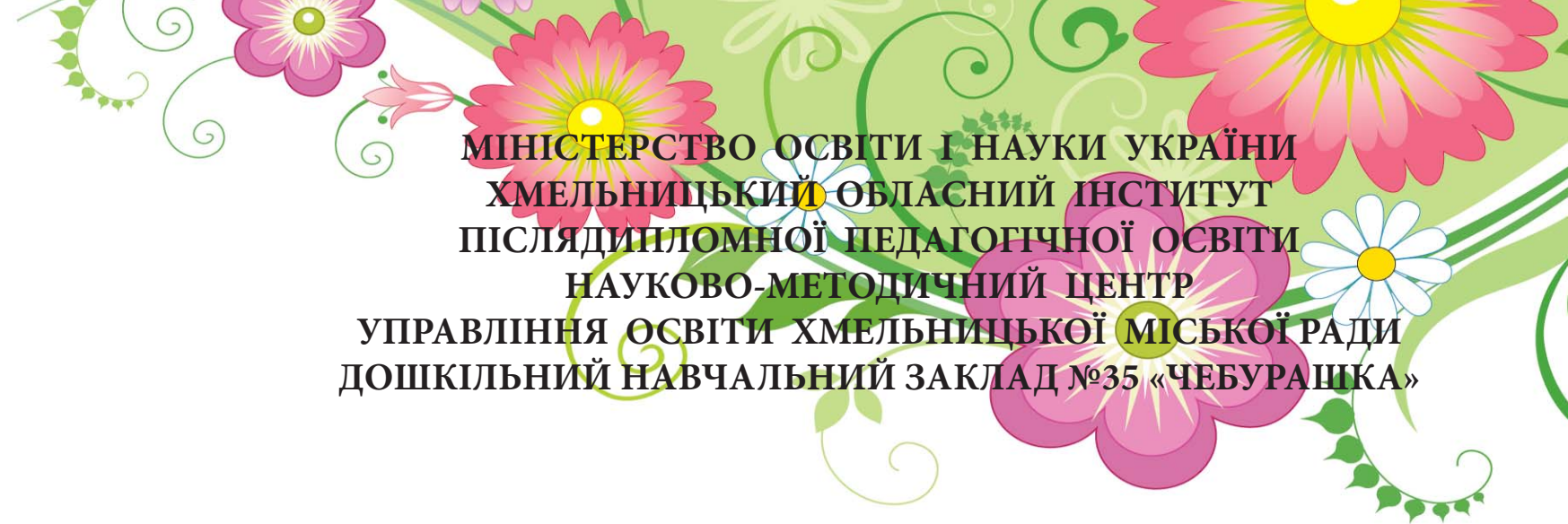

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД №35 «ЧЕБУРАШКА»

О.П. Балан

Програма мовленнєвого розвитку
дітей середнього дошкільного віку
«Абабагаламага»

Навчально-методичний посібник

Хмельницький – 2016

Схвалено педагогічною радою дошкільного навчального закладу № 35
«Чебурашка» (протокол №1 від 30.08.2016р.)

Навчальне видання

**Програма мовленнєвого розвитку
дітей середнього дошкільного віку
«Абабагаламага»**

Навчально-методичний посібник

Автор: Балан О.П., керівник гуртка мовленнєвого розвитку дошкільного навчального закладу № 35 «Чебурашка» м. Хмельницького

Рецензенти:

Харченко А.А., старший викладач кафедри теорії та методики початкової та дошкільної освіти Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Барчук Н.В., вихователь-методист дошкільного навчального закладу № 35 «Чебурашка» м. Хмельницького

Балан О.П.

Програма «Абабагаламага» створена на основі Базового компоненту, як Державного стандарту дошкільної освіти України, для дітей 5-го року життя. Програма ґрунтується на ідеях мораль-етичного, духовного виховання підростаючого покоління та включає в себе кращий досвід педагога-гуманіста Василя Сухомлинського, педагога й письменника Костянтина Ушинського, досвід кращих традицій українського народу.

У посібнику вміщено орієнтовне планування, діагностика, твори К. Ушинського, В. Сухомлинського, чистомовки, скоромовки, артикуляційні вправи, матеріали для роботи з розвитку зв'язного мовлення у дітей середнього дошкільного віку.

Посібник рекомендовано для працівників дошкільних навчальних закладів, керівників гуртків.

Список використаних джерел:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України [електронний ресурс].
2. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» / Тернопіль / Мандрівець, 2014 / Л. Калуська /
3. Навчально-методичний посібник «Соняшник» до комплексної програми розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» / Тернопіль / Мандрівець, 2014. / Л. Калуська /
4. «Повчальні казки та незвичайні історії для малечі» / Ранок, 2012 / О. Різник /
5. «Казки про чесноти для дошкільнят» / Харків / Основа, 2014 / О. Лопатіна, М. Скребцова /
6. «Казки для «чомучок»» / Харків / Основа, 2013 / О. Харченко /
7. «Розвиток мовлення» / Ранок / В. Сухар /
8. «Мовленнєві ігри для дошкільників» / Харків / Основа, 2012 / О. Коваленко, Т. Епіфанова /
9. «Квітка сонця» / Школа, 2013 / В. О. Сухомлинський /
10. «Вивчаємо українську мову» / Ранок, 2014 / Л.Л. Шалімова /

Фізкультхвилинка

Плакав зайчик під пеньком, посварився з їжачком,
Дуже сумно одному, тепер гратися йому.

Зайчик руки в боки склав і швиденько пострибав, (стрибки) Головою похитав, вуш-
ками він помахав.

(Нахили голови в різні боки.)

Подивився на пеньок: там сумує їжачок, (повороти голови) Помиріться, друзі, швид-
ше, буде разом веселіше. Посміхніться, руки в боки, руки вгору, вдих глибокий. (Руки
вгору, вдих.)

Підстрибніть, поприсідайте і тихесенько сідайте. (Підстрибнути, присісти.)

Фізкультхвилинка

Гра-хоровод «Дружать усі»

Дружать дощик і хмаринка — (підняти руки вгору) Кап Кап! Кап!

(Руки поривчастими рухами опустити вниз.) Дружать вітер і сніжинки — (нахили
тулуба в боки) Даб! Даб! Даб! (Підстрибування.)

Дружать рибки із водою — (присідання)

Плюсь! Плюсь! Плюсь! (Плескання в долоні.)

Сонце, сонечко, з тобою (нахили голови в боки) Подружусь!

Фізкультхвилинка

З гілки на гілку стрибає руда білка, (стрибки на обох ногах)

В різні боки хвостиком махає, ягоди збирає. (Повороти в боки.) А ведмедик куцохво-
стий запросив до себе в гості.

(Нахили вперед.)

Ми також часу не гаєм, разом в парах покружляєм,
{діти кружляють в парах}

Потім разом залюбки покружляєм навпаки.

І поплескаєм руками, (оплески)

І потупаєм ногами, (діти тупають ногами)

Головою похитаємо, далі всі ми вирушаємо.

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Особливості мовленнєвого розвитку дітей середнього дошкільного віку.....	6
3. Зміст програми	7
4. Освітні завдання	9
5. Показники компетентності	10
6. Діагностика	11
7. Орієнтовне планування	12
8. Додатки	32
- твори К. Ушинського	
-твори В. Сухомлинського	
- скоромовки	
- чистомовки	
- артикуляційні вправи	
- фізкультхвилинки	
9. Список використаних джерел	47

Пояснювальна записка

Базовий компонент дошкільної освіти орієнтує сучасного педагога на особистість, її вікові та індивідуальні особливості, підтримку пізнавальної сфери дошкільняти. Мовленнєвий розвиток дитини є одним із важливих чинників становлення особистості в дошкільному дитинстві. Рівень розвитку мовлення визначає рівень сформованості соціальних і пізнавальних досягнень малюка, його потреб та інтересів, знань, умінь і навичок.

Освітня лінія «Мовлення дитини» передбачає завдання з формування правильної звуковимови, збагачення та активізації лексичного запасу, оволодіння граматично-правильним мовленням, зв'язним мовленням. Рівень розвитку зв'язного мовлення; є показником і умовою соціально активної особистості, а формування такого мовлення сприяє всебічному розвитку дошкільника, особливо розвиток комунікативної діяльності.

Сучасний і правильний розвиток мовлення дає змогу дитині більш свідомо сприймати предмети та явища навколишнього світу. Великого значення розвитку мовлення надавали такі видатні вчені як К. Уминський, В. Сухомлинський, Н. Гавриш. Проблем мовленнєвого розвитку дітей присвячено багато праць академіка А. Богуш. Вона написала: «Зв'язне мовлення має надзвичайно важливе значення для розвитку інтелекту та самосвідомості дитини. Воно позитивно впливає на формування таких її важливих особистісних якостей, як комунікабельність, доброзичливість, ініціативність, креативність, компетентність. За допомогою добре розвинутого зв'язного мовлення дитина навчається чітко і ясно мислити, встановлювати контакт з тими, хто її оточує, ініціювати власні ідеї, брати участь в різних видах дитячої діяльності».

Чинні нормативно-правові документи галузі дошкільної освіти - Закон України «Про дошкільну освіту», базовий компонент, чинні освітні програми утверджують погляд на особистість дитини як на найвищу цінність суспільства. Такі орієнтування на особистість вимагають пошуку нових підходів до організації освітньої діяльності. Методичнограмотно організований педагогічний процес має відповідати запитам сучасності та спрямовуватись на розвиток у дитини якостей, необхідних їй у майбутньому житті для реалізації себе як члена суспільства і неповторної індивідуальності зі своїми специфічними запитами, планами самореалізації та створення власної концепції життєтворчості.

Враховуючи все зазначене вище та завдяки пошуку нових ефективних шляхів та підходів до розвитку особистісного потенціалу дітей середнього дошкільного віку, була створена програма мовленнєвого розвитку «Абабагаламага». Планування даної програми складено з урахуванням вікових можливостей дошкільнят та з урахуванням положень комплексної програми розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку «Соняшник».

Мета даної програми: забезпечити повноцінний мовленнєвий розвиток дітей середнього дошкільного віку, а саме забезпечити комплексний розвиток системи знань, умінь і навичок з лексики, фонетики, синтаксису, граматичної побудови мовлення, зв'язного мовлення, спілкування, художньої літератури, вміння самостійно їх застосовувати у власній діяльності.

— Горішок в мене за щокою.

Його я в ротик заховав,

Щоб ніхто не відібрав.

Малюки почергово впирають язик то в одну щоку, то в другу, затримуючись у кожному положенні на 3—5 секунд.

Ця вправа сприяє розвитку довільних рухів язика та зміцнює мускулатуру язика і щік.

Зігрій рученята

Вихователь моделює ігрову ситуацію, що супроводжується артикуляційною вправою.

Якось язичок прогулювався холодного зимового дня. Мороз був сильний. Язичок дуже змерз. Прийшов до теплої оселі і став зразу грітися.

Ручки змерзли на морозі,

Не нагріються і досі.

І що ж то нам, робити, діти?

Треба рученьки зігріти!

Діти трохи відкривають рота, поклавши широкий передній край язика на верхню губу так, щоб його бокові краї були при-тиснені, а посередині утворився невеликий жолобок. Потім під-ставляють до рота долоньки і плавно дмухають на них.

Дана вправа навчає випускати тривалий спрямований у пев-ному напрямку повітряний струмінь.

Фізкультхвилинки

Фізкультхвилинка

Сонечко втомилося нам усім світити.

Нам його швиденько слід розвеселити.

Немов курочка чубата, на одній нозі треба стрибати. (Стрибки на одній нозі.)

І як півник голосистий, треба швидко нам присісти. (Присідання.)

Немов котик вигнуть спинку,

(Прогнутись.)

Як горобчик зацвірінкати.

(Повороти голови.)

І як жабка пострибати,

(Стрибки на обох ногах.)

І як бусол постояти.

Дуже гарно, дуже мило,

Добре всі ми відпочили.

Артикуляційні вправи

Язичок ховається

Вихователь пропонує малятам спочатку висунути язик між зубами, а потім заховати його за нижні зуби.

Педагог у цей час читає рядки:

Наш широкий язичок —

Ліг на зубки та й мовчок.

В хованки він грається, Добре він ховається.

Чаювання

Вихователь моделює ситуації, що супроводжуються артикуляційною гімнастикою.

Педагог, читаючи віршовані рядки, пропонує дітям подути на кінчик язика, просу-
нутий між губами.

Ось і чайник закипає,

Нас запрошує до чаю.

Ця вправа сприяє виробленню сильного, цілеспрямованого повітряного струменя та формуванню посередині язичка загли-бни, необхідної для правильної вимови сви-
стячих звуків.

Паралельно здійснюється постановка мовного дихання. Ви-користовується так-
тильно-вібраційний контроль (долонею або тильною стороною руки). Діти роблять
глибокий вдих і на плав-ному видиху вимовляють:

Ах, який духмяний чай!

Ранок з чаю починай.

Гризе білочка горішки

Педагог показує дітям малюнок із зображенням білочки і роз-повідає, що в язичка є
добра знайома — лісова білочка. У білочки весела вдача і білі гостренькі зубки.

Якось прийшов язичок до білочки в гості і побачив таке.

Вихователь читає віршик.

Зголодніла білка трішки,

Гризе білочка горішки.

Дай горішка і мені,

Бо вони такі смачні!

Діти під час читання рядків рухають щелепами праворуч-лі-воруч із закритим та
відкритим ротом.

Ця вправа стимулює рухи нижньої щелепи.

Веселий язичок прийняв у дарунок від білочки великий смач-ний горішок, а щоб не
загубити його, поклав собі за щічку.

А що це, друже, із тобою?

- Поповнювати та уточнювати словниковий запас.
- Вчити правильно вживати слова відповідно до ситуації.
- Забезпечувати подолання розриву між активним та пасивним словником.
- Вчити засвоювати граматичні форми (рід, число, відмінок), відмінкові закінчення у словах.

- Вчити правильно будувати складнопідрядні речення.
- Вчити висловлюватися самостійно.
- Розвивати вміння будувати самостійні висловлювання різних типів (опис, розповідь, переказ).

Згідно методичного листа «Організація та зміст навчально-виховного процесу в
дошкільних навчальних закладах» (№1/9-306 від 06.06.05), основною формою органі-
зованої навчальної діяльності дітей дошкільного віку залишаються заняття. Вони да-
ють педагогові можливість систематично, поступово ускладнюючи матеріал, розвивати
мовлення дітей.

Заняття з мовленнєвого розвитку проводяться двічі на тиждень.

Кожне заняття і курс в цілому будуються на принципах:

- від простого до складного;
- опори на інтерес молодших дошкільнят;
- психологічного комфорту малюків;
- позитивної оцінки досягнень дитини.

Особливості мовленнєвого розвитку дітей середнього дошкільного віку.

Дитина п'ятого року життя характеризується надзвичайною мовленнєвою активністю, що виражається у нескінченних запитаннях (Чому?). Словник дитини становить 2200-2500 слів. У ньому наявні всі частини мови. Впродовж п'ятого року відбувається «розквіт» словотворення, дитина утворює нові слова від усіх частин мови. На цьому етапі збагачується словник, розвивається здатність до узагальнення.

Незважаючи на збільшений словниковий запас з'являється розрив між пасивним і активним словником.

Дитина п'ятого року життя оволодіває вимовою всіх звуків рідної мови. Зменшується кількість перестановок складів, пропусків звуків, залишається нестійкою вимова шиплячих звуків [ш], [ж], [ч] та [р]. Діти не завжди виразно сприймають звуки на слух або не чітко диференціюють їх у власному мовленні.

У розвитку звукового аспекту мовлення у дитини на п'ятому році життя спостерігаються суперечності. З одного боку - особлива чутливість до звуків мови, достатньо розвинений фонематичний слух, з другого - недостатньо розвинений артикуляційний апарат.

Дитина п'ятого року життя активно вступає в розмову, бере участь у колективній бесіді. Ситуативне мовлення поступово замінюється контекстовим, хоча ситуативне й залишається, проте дитина використовує його відповідно до ситуації.

Розвивається монологічне мовлення, мовлення-повідомлення. Відтепер дитина буде висловлювання різного типу: розповідь, сюжетні розповіді на наочній та словесній основі, переказ художніх творів, опис.

З'являється мовлення ще не досконале. Дитина не вміє правильно формулювати запитання, доповнювати і виправляти відповіді ровесників. У розповідях вона копіює зразок дорослого, спостерігається порушення логіки. Дитина відчуває труднощі в доборі слів, виборі теми сюжету власного висловлювання.

Переказуючи знайомі казки, складаючи коротенькі розповіді за картинками чи іграшками, вона потребує активної допомоги з боку дорослого.

Е, е, е - черепаха довго йде.
Ер, ер, ер - прийшла вже тепер.
Ем, ем, ем - ми з нею підем.
Ед, ед, ед - їсти будем мед.

Чу, чу, чу - всім спечу по калачу.
Ча, ча, ча - відкуси калача.
Че, че, че - здобні калачі пече.
Чи, чи, чи - дочці печиво спечи,
Ач, ач, ач - ну й смачненький наш калач.

А, а, а - болить в мене голова.
Ар, ар, ар - пішла баба на базар.
Ак, ак, ак - проповзав хробак.
Ан, ан, ан - гарний в Ані сарафан.

Гавкав у дворі Пушок,
Не на кицю - на сніжок,
Бо сніжок холодним пухом
Впав на носик і на вухо.

Купив павук пилку,
Поклав на узгірку.
Поки палку шукав,
Комар пилку украв

Пилип посіяв просо,
Просо поспіло.
Пташки прилетіли,
Просо поїли.

Чистомовки

О, о, о - любить киця молочко.
Ор, ор, ор - виріс в лісі мухомор.
Ок, ок, ок - на городі огірок.
Ол, ол, ол - поспішаєм на футбол.

Са, са, са - змахнула крильцями оса.
Су, су, су - побачив я в саду осу.
Со, со, со - не кусай, осо.
Си, си, си - вже нема в саду осі.

Жа, жа, жа - ми побачили вужа.
Жу, жу, жу - я з жучками не дружу.
Же, же, же - кішка мишку стереже.
Жи, жи, жи - стерегти допоможи.

За, за, за - в лузі паслася коза.
Зу, зу, зу - я їй сіна привезу.
Зе, зе, зе - по стежині вуж повзе.
Зи, зи, зи - до дітей своїх повзи.

Зміст програми

Зміст програми спрямований на розвиток зв'язного мовлення дітей середнього дошкільного віку.

Курс програми складається з розділів:

1. Лексика

- Нові слова. Збагачення словника дитини новими словами, що представляють різні частини мови, зокрема іменники, прикметники, займенники, дієслова, ступені порівняння прикметників залежно від мовленнєвої ситуації.

- Словотвір. Навчання утворювати нові слова від різних частин мови та різними способами (за допомогою префіксів та суфіксів, складних слів із двох основ). Ознайомлення зі словами довгими і короткими. Навчання добирати спільнокореневі слова. Заохочення до вживання пестливих форм слів, узагальнювальних слів. Використання в мовленні синонімів, антонімів.

2. Фонетика

- Мовленнєвий апарат. (Рот, губи, зуби, язик, тверде піднебіння.)

Розвиток м'язів мовленнєвого апарату. Вправлення у вимові звуків: сонорних [р], [л] та шиплячих [ж], [ш], [ч]. Виокремлення першого і останнього звуків у словах, придумування слів на заданий звук, знаходження місця звука у словах та правильна його вимова. Поняття «звук», «слово». Навчання дітей ділити слова на склади плесканням у долоні.

- Фонематичний слух.

Розвиток умінь слухати і чути звуки в природі, побуті. Навчання розрізняти на слух близькі за звучанням, але різні за значенням слова (наприклад жив- мив-лив-пив- мив-), диференціювати вимову звуків [г], [ґ], звукосполучень [дз], [дж]. Розвиток мовленнєвого дихання.

3. Синтаксис

Спонування до використання у мовленні різних типів речень: простих, поширених, з прийменниками, сполучниками, однорідними членами речення, з прямою мовою, складносурядних та складнопідрядних.

4. Граматична будова мовлення.

Вдосконалення навичок узгодження слів у роді, числі та відмінку (червоне яблуко, синьої квітки), вживання знахідного та кличного відмінків (Оксанко). Зосередження уваги на чергуванні звуків при змінюванні слів (рука - в руці, стіл - на столі).

5. З'в'язне мовлення.

Розвиток навичок переказування невеликих фольклорних та художніх текстів. Складання, з допомогою дорослих, описових розповідей (5-8 речень) про іграшки, овочі, фрукти, дії товаришів, власні та сюжетні відповіді- розповіді за змістом сюжетних картинок та за уявою. Заохочення дітей до словесної творчості та навчання творчого розповідання.

6. Спілкування.

Розвиток діалогічного та монологічного мовлення. Навчання дітей ввічливо спілкуватися, вступати в розмову з дорослими на запропоновані теми. Заохочувати дітей проявляти ініціативу у спілкуванні.

7. Художня література та фольклор.

Ознайомлення з різними жанрами фольклору (колискова, лічилка, мирилка, казка, легенда, прислів'я, приказки, скоромовки, чистомовки), вивчення на пам'ять скоромовок, чистомовок. Ознайомлення з жанрами художньої літератури (вірші, оповідання, авторські казки) та робота з текстами В. Сухомлинського, К. Ушинського. Розвиток poetичного слуху, виразності художнього читання, пам'яті. Прищеплення інтересу та любові до книг, виховання бережного ставлення до них.

Програма спрямована не тільки на кінцевий результат- розвиток мовлення, а й на творчий розвиток особистісних якостей дитини, її комфортне перебування у соціумі, толерантне ставлення до оточуючих.

Скоромовки

Мала Алла кашу мала.
Алла Аню частувала,
Але Аня не хотіла,
- Ананаси Аня їла.

Бором брів бобер до брата
Борошна собі набрати,
Бо бобриха й бобренята
Будуть бублі виробляти.

Ніс Гриць пиріг через поріг,
Став на поріг, упав на пиріг.

Черпаха часто чхала,
Чаєм чапля частувала.

Женя з бджільми не дружив
Завжди Женя бджіл дражнив.

Жук ожину ніс у жмені
Жовте жито - у кишені.

Зеленіли в лузі лози,
Заблукали в лозах кози.
Кіз у лозах я знайду
І додому приведу.

Їжак з їжаченям, їздять по гриби щодня, їжачиха помагає,
Сироїжки їм збирає.

В лісі лиса лось зустрів,
Лис до лося засвистів.
Лось злякався і од лиса
Дременув скоріше з лісу!

сидить Жабка і сміється.

— А ви уважно на гриб подивіться. Він під дощиком... — не доказала і пострибала далі.

Подивилися усі на гриб і здогадалися, чому спочатку для одного було мало місця, а потім п'ятеро під ним заховалося.

А ви здогадалися?

Віктор Сутєєв

Смачний борщик

Прийшла Катруся в гості до бабусі.

— Сьогодні на обід я приготую смачний борщик, — сказала бабуся, — а ти мені допоможеш.

— Добре, — погодилась внучка. — Що мені робити?

— Спочатку зав'яжи фартушок і засукай рукави. Ти митимеш овочі, а я буду їх чистити і кришити.

Спочатку Катруся помила бурячок, а бабуся його покришила. Дівчинка помила моркву і картоплю, а бабуся дрібненько їх порізала і поклала в каструлю. Потім вона додала цибулю, капусту і помідори. Дуже смачно пахло.

Прийшов з роботи дідусь. Він їв борщик і хвалив Катрусю з бабусею:

— Молодці, мої дівчатка! Смачно вмієте готувати!

Віра Паронова

Чому восени йде дощ, а взимку — сніг?

Зустрілися якось у небі дві хмари — осіння й зимова. Подивилися вони уважно одна на одну й здивувалися: нічим вони одна від одної не відрізняються, тоді чому з однієї на землю падають прозорі краплини, а з іншої — білі пухнасті сніжинки? Замислилися хмари й вирішили звернутися за поясненням до свого вірного супутника — швидкого вітру.

— Вітре-розумнику, а чи не знаєш ти, чому з осінньої хмари йде дощ, а з зимової — падають білі пухнасті сніжинки? — запитали хмари.

— Звичайно ж, знаю, — відповів вітер.

— То розкажи й нам!

— І з осінньої, й із зимової хмари на землю падають прозорі краплини. Восени краплини так і долітають до землі, а взимку, коли на вулиці холодно, краплини замерзають і перетворюються на білі пухнасті сніжинки.

Хмарини подякували за пояснення вітрові й по-мандрували далі кожна своєю дорогою.

О. Харченко

Освітні завдання

- Розвивати мовленнєве дихання та фонематичне сприйняття звуків мови.
- Удосконалювати моторику артикуляційного апарату.
- Розвивати інтонаційну виразність мовлення (темп, тембр, силу глосу, інтонацію, наголос).
- Удосконалювати правильну вимову всіх звуків рідної мови.
- Поповнювати та уточнювати словниковий запас, сприяти активізації слів у мовленні.
- Вчити правильно вживати слова відповідно до ситуації.
- Забезпечувати подолання розриву між активним та пасивним словником.
- Вчити при порівнянні предметів визначати суттєві ознаки.
- Продовжувати вчити засвоювати граматичні форми (рід, число, відмінок), відмінкові закінчення у словах.
- Вчити правильно будувати складнопідрядні речення.
- Вчити дітей складати описові розповіді про іграшки, предмети, зовнішність людини, тварини за зразком вихователя та порівняльний опис двох іграшок (предметів, картинок).
- Вчити зв'язно розповідати за новою картиною (за зразком, з допомогою вихователя, за планом).
- Розвивати вміння будувати самостійні висловлювання різних типів (опис, розповідь, переказ).

Показники компетентності

- Правильно вимовляє всі звуки рідної мови.
- Розрізняє близькі фонemi.
- Виокремлює слова з потрібним звуком з тексту.
- Виокремлює перший і останній звуки.
- Регулює силу голосу відповідно до ситуації.
- Диференціює поняття «звук», «слово».
- Вживає слова всіх частин мови.
- Розрізняє і правильно вживає узагальнювальні абстрактні слова, складні, багатозначні слова.
- Добирає синоніми й антоніми до слів.
- Створює нові слова від усіх частин мови.
- Утворює форми однини та множини.
- Засвоює рід іменників, кличний відмінок у зверненні.
- Будує речення різного типу: прості, складносурядні з сполучними словами, прямою мовою.
- Самостійно вступає в розмову з дітьми, дорослими, підтримує діалог.
- Відповідає реченнями на запитання за змістом картини, художнього тексту.
- Складає розповіді за зразком вихователя: описові, сюжетні, з опорою на наочний матеріал і без нього.
- Переказує знайомі оповідання та казки.

Під грибком

Якось почався сильний дощ.
Де сховатися Мурашці?
Побачила вона на галявині маленький грибок і заховалася під його шапочкою.
Сидить під грибком і чекає, коли дощ скінчиться.
А дощик періщить, та все сильніше.
Лізе до грибка мокрий Метелик.
— Мурашко, Мурашко, пусти мене під грибок! Змок я — летіти не можу.
— Куди ж тебе пустити? — питає Мурашка. — Я сама ледь сховалася.
— Нічого! Я скраєчку.
Пустила Мурашка Метелика під грибочок.
А дощик ще більше припустив.
Біжить мимо грибка Мишка:
— Пустіть мене під грибок! Я вся змокла.
— Куди ж тебе пустити? Тут і місця немає.
— Посуньтесь трохи!
Посунулись — пустили Мишку під грибок.
А дощик все більше лє...
Мимо грибка Горобчик скаче та плаче:
— Змокло пір'ячко, притомились крилечка!
Пустіть мене під грибок посушитися,
дощик перечекати!
— Тут місця немає.
— Посуньтесь, будь ласка!
— Добре.
Посунулись — знайшлося й Горобчику місце.
Аж тут Заєць на галявинку вискочив,
побачив грибок.
— Захуйте, — кричить, — вряуйте!
За мною Лиска женеться!..
— Шкода Зайця, — каже Мурашка.
— Посуньмося ще.
Тільки Зайця захували — Лисиця прибігла.
— Зайця не бачили? — питає.
— Не бачили.
Лиска ближче підійшла, носом потягнула.
— Чи не тут він заховався?
— Де ж йому тут заховатися?
Махнула Лиска хвостом і пішла собі.
Аж тут дощ скінчився — сонечко вийшло. Повилазили всі з-під грибка — радіють.
Мурашка задумалася і каже:
— Як так сталося? Спочатку мені одній під грибком місця було мало, а потім аж п'ятеро помістилися!
— Ква-ха-ха! Ква-ха-ха! — хтось засміявся поблизу. І всі побачили: на грибочку

Надійчин ранок

Зазирнуло у віконце вранішнє сонечко. Мама сказала Надійні:
— Вставай, донечко, збирайся в дитячий садок.
А Надійка потягується в ліжку, наче киця, вставати не хоче. Нарешті одягнула колготи і знову під одіяло сховалася. Мама підняла її і повела у ванну.
— Умивайся сама, донечко, бо мені ще треба сніданок приготувати, в кімнаті прибрати й на роботу зібратися.
Надійка, як завжди, довго пустувала у ванній. Кинула на підлогу зубну щітку, вимазала пастою дзеркало. Та нарешті вмилася й сіла до столу.
Аж тут на кухню зайшов котик Дудик. Надійка нахилилась до нього і вилила собі на плаття повну тарілку каші.
Перевдягнула мама свою доньку, зав'язала гарні стрічки, підлогу витерла. А сама навіть чоло не встигла вимити.
От ідуть мама з Надійкою по вулиці. З неба сонечко усміхається. Надійка чепурна, охайна. Дивляться на неї люди і кажуть: «Яка гарна дівчинка!»

Оксана Моргун

	Розділ	Дидактичні засоби	Показники прояву компетентності дошкільника	Бали
1	Лексика	Д/г «Хто більше назве слів». Зміст діагностичного завдання: 1. Розглянь малюнок і назви: - що зображено, назви пестливо, добери синоніми, антоніми, узагальнюючі слова.	В - дитина активно, самостійно, правильно виконує завдання. Д - дитина правильно виконує завдання при незначній допомозі дорослого. 3 - дитина допускає більше 3 помилок. Н - дитина не виявляє активності у виконанні завдання.	3 2 1 0
2	Фонетика	Д/г «Впіймай звук». Зміст діагностичного завдання: 1. Назви перший і останній звук у слові. 2. Придумай слова на заданий звук.	- //-	
2	Синтаксис, граматична будова мовлення	Д/г «Склади розповідь за малюнком» (сюжетний малюнок) Зміст діагностичного завдання: 1. Розглянь і опиши малюнок.	- //-	
4	З'язне мовлення	Д/г «Розкажи про іграшку» Зміст діагностичного завдання: 1. Розглянь і розкажи про іграшку.	- //-	
5	Художня література та фольклор	Д/г «Я знаю...» (лічилки, мирилки, прислів'я, скоромовки, чистомовки, вірші) Зміст діагностичного завдання: 1. Розкажи напам'ять...	- //-	

Орієнтовне планування

Краплина води

Був жаркий липневий день. До колодязя під високим дубом наближалася група школярів. Вони поверталися з туристського походу, їм дуже хотілося пити. Чим ближче був колодязь, тим більше прискорювали вони крок.

А з другого боку до колодязя наближалася бабуся. Вона йшла здалека, дуже втомилася. І бабуся, й туристи підійшли до колодязя одночасно.

На зрубі стояло відро з холодною водою. Діти оточили його й один за одним пили воду. А бабуся відтіснили. Вона відійшла до дуба й зажурено стояла, схилившись на дерево.

Коли туристи напилися води й пішли собі, глянула бабуся їм услід і задумливо похитала головою.

Той, хто поспішить випити краплину води, перш ніж нап'ється дідусь, бабуся, батько, мати, виросте негідником.

Не видно, бо ніч

Юля попросила в мами великий аркуш паперу.

— Навіщо тобі папір?

— Я намалюю всіх, хто живе в моїй кімнатці.

Дала мама аркуш паперу, сіла Юля за стіл і ну малювати.

За півгодини приносить мамі малюнок. Аркуш уже не білий, а чорний.

— Дивіться, мамо, що я намалювала, — радісно щебетє Юля. — Ось ліжко, ось я сплю в ліжку. Під ліжком на килимку вогнегривий кінь. Поруч зі мною моя лялька Меланка. Рибка в акваріумі спить, кіт спить, а за вікном метелиця.

— Але чому ж нічого цього не видно? — питає мати. — Де ж тут ліжечко, де вогнегривий кінь, де лялька і кіт?

— Не видно, бо ніч, — каже Юля.

І подумала: «Як це мама того не розуміє?»

Твори Василя Сухомлинського

Як зайчик грався проти місяця

Холодно взимку Зайчикові. Вибіг він на узлісся, а вже ніч настала. Мороз тріщить, сніг проти Місяця блищить, холодний вітрець із яру повіває. Сів Зайчик під кущем, простяглапки до Місяця, просить:

- Місяцю, любий, погрій мене своїм промінням, бо довго ще Сонечка чекати. Жалко стало Місяцеві Зайчика, він і каже:
- Іди полем, полем, я тобі світитиму дорогу, а ти прямуй до великого стогу соломи. Пострибав Зайчик, зарився в стіг, виглядає, усміхається:
- Спасибі, любий Місяцю, тепер твоє проміння тепле-тепле.

1.	«У рідному дитсадочку»	Розвивати зв'язне мовлення дітей, вчити висловлювати власну думку та логічно пояснювати і обґрунтовувати її; розширити словниковий запас, закріпити в словнику дітей узагальнюючі поняття, формувати навички опису. Створювати гарний настрій. Виховувати дружелюбність.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Читання оповідання «У рідному дитсадочку». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Розкажи про дитсадок». 6. Д/г «Так чи ні».
2.	«Півник із родиною»	Вчити дітей уважно слухати літературні твори, правильно сприймати їх зміст, за допомогою дорослого давати характеристику персонажам твору; вдосконалювати вміння дітей давати відповіді на запитання, переказувати зміст прослуханого оповідання, сприяти розвитку пам'яті та уваги. Формувати чіткість та інтонаційну виразність мовлення.	1. Артикуляційна вправа «Язичок ховається». 2. Загадки (півень, курчата, курка). 3. Робота з ілюстрацією. 4. Читання тексту К. Ушинського «Півник із родиною». 5. Робота над змістом оповідання. 6. Фізкультхвилинка. 7. Переказування оповідання. 8. Д/г «Ласкаві слова».
3.	«Вересень настав»	Розширити знання дітей про зміни в природі, які відбуваються ранньої осені, вправляти дітей у побудові словосполучень та речень за темою заняття. Збагачувати словниковий запас, удосконалювати артикуляцію, виразність та чіткість мовлення. Розвивати фонематичний слух, вміння придумувати слова на заданий звук, визначати перший звук у слові. Виховувати посидючість.	1. Артикуляційна вправа «Зарядка для язичка». 2. Д/г «Осінь вже до нас прийшла - всюди лад свій навела». 3. Д/г «Впиймай звук [а]». 4. Вивчення скоромовки. 5. Фізкультхвилинка. 6. Мовна гра «Поміркуй і скажи». 7. Чистомовки. 8. Відгадування загадок (відгадки починаються звуком [а]).
4.	«Вранішні промені»	Формувати у дітей навички словотворення, вправляти у побудові словосполучень та речень. Збагачувати активний словник дітей. Вчити відповідати на запитання по тексту та переказувати текст. Розвивати фонематичний слух, артикуляцію, пам'ять, мислення, увагу. Виховувати бережливе ставлення до природи.	1. Повторення вивченої скоромовки. 2. Читання тексту «Вранішні промені» К. Ушинського. 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка «Сонечко» 5. Переказування тексту за ілюстрацією «ланцюжком». 6. Мовна гра «Добери гарні слова». 7. Д/г «Зміни слово». 8. Робота з прислів'ями та приказками про сонце.

5.	«Дари осіннього саду»	Поглибити і уточнити знання дітей про фрукти, які дозрівають восени, вчити добирати та називати слова - ознаки, що їх характеризують; вчити визначати перший звук у слові, придумувати слова на заданий звук; формувати навички словотворення, продовжувати вчити дітей відповідати на запитання та висловлювати власну думку; сприяти розвитку творчої уяви, слухової пам'яті та уваги.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Мовна гра «Чудові фрукти». 3. Д/г «Фруктові страви». 4. Фізкультхвилинка «Пиріжки». 5. Д/г «Впіймай звук [б]». 6. Вивчення скороговки. 7. Відгадування загадок (відгадки починаються звуком [б]). 8. Д/г «Назви слова на звук [б]».
6.	«Бджоли та муха»	Продовжувати розвивати фонематичний слух, артикуляцію. Розширити словниковий запас дітей, активізувати вживання прикметників; продовжувати вчити дітей відгадувати загадки, удосконалювати виразність та чіткість мовлення. Вчити уважно слухати літературні твори, правильно сприймати їх зміст. Розвивати увагу, пам'ять, мислення.	1. Повторення вивченої скороговки. 2. Відгадування загадок (бджола, муха). 3. Читання тексту «Бджоли та муха». 4. Робота над змістом оповідання. 5. Фізкультхвилинка «Бджілки». 6. Переказування тексту у ролях. 7. Д/г «Добери слово» (добір прикметників до слів - іменників). 8. Робота з ілюстрацією.
7.	«Барвисте диво»	Продовжити знайомити дітей з об'єктами живої природи, зокрема з квітами, що розквітають восени; розвивати мовлення, зорову увагу, пам'ять; вчити дітей будувати невеликі описові розповіді, закріпити в словнику дітей назви частин рослини, кольорів; розвивати фонематичний слух, вміння виділяти перший звук у слові. Виховувати естетичні почуття, дбайливе ставлення до квітів, здатність захоплюватися їх красою.	1. Артикуляційна вправа «Зарядка для язичка». 2. Д/г «Відгадай квітку». 3. Мовна гра «опиши квіточку». 4. Фізкультхвилинка «Вирощуємо квіти». 5. Д/г «Впіймай звук [в]». 6. Вивчення скороговки. 7. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [в]). 8. Д/г «Придумай більше слів на звук [в]».
8.	«Дивак - художник»	Доповнювати, розширювати активний словник дітей. Розвивати артикуляцію та фонематичний слух. Продовжувати вчити складати невеличкі описові розповіді; вчити слухати та розуміти зміст оповідання, відповідати на запитання, щодо змісту твору. Сприяти розвитку мовлення, образного мислення, фантазії та творчої уяви.	1. Повторення і закріплення вивченої скороговки. 2. Д/г «Що намалював художник?». 3. Читання оповідання В.Сухомлинського «Не видно, бо ніч». 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота над змістом оповідання. 6. Мовна гра «Я - художник». 7. Д/г «Впіймай звук».

Півник із родиною

Ходить Півник у дворі, пишається — зразу видно: червоний гребінець на голові, під носом — червона борідка, на хвості — візерунки-узори, на ногах красуються шпори. Лапами Півник купу розгрібає, курочок з курчатами скликає:

Курочки-чубарочки! Клопотухи-господарочки! Строкатенькі — рябенькі! Чорненькі — біленькі! Збирайтеся з курчатками, з малими дитятками: я вам зернятко припас!

Курочки з курчатками зібралися, розквоталися; зерняткане ПОДІЛИЛИ — посперечалися.

Півник безладу не любить — враз родину помилив: ту за пір'я, ту за чубчик, зернятко він сам із'їв, на тин злетів, крила-ми замахав, загорлав: — Ку-ку-рі-ку!

Суперечка тварин

Корова, кінь і собака засперечалися між собою, кого з них господар більше любить.
— Звісно, мене,— каже кінь.— Я йому соху й борону тягаю, дрова з лісу вожу; сам він на мені до міста їздить: пропав би без мене зовсім.

— Ні, господар більше любить мене,— заперечує корова.— Я всю його родину молоком годую.

— Ні, мене,— гарчить собака,— я його майно стережу.

Підслухав господар цю суперечку й каже:

— Киньте сперечатися марно: усі ви мені потрібні, і кожен із вас доречний на своєму місці.

Умій зачекати

Були собі братик і сестричка, Півник і Курочка. Побіг Півник у садок і почав дзьобати зелену смородину, а Курочка й каже йому: «Не їж, Півнику! Зажди, доки смородина достигне». Півник не послухав, дзьобав, дзьобав і надзьобався так, що ледве додому добрів. «Ох,— кричить Півник,— біда моя! Боляче, се-сторонько, боляче!» Напоїла Курочка Півника чаєм із м'ятою, приклала грілку, і все минулося.

Одужав Півник і пішов у поле; бігав, стрибав, розігрівся, спитнів і побіг до струмка пити холодну воду; а Курочка йому кричить: «Не пий, Півнику, почекай, доки охолонеш».

Не послухав Півник, напився холодної води — і відразу його почала бити лихоманка; ледве додому Курочка довела. Побігла Курочка по лікаря, прописав лікар Півникові гіркі ліки, і довго пролежав хворий у ліжку.

закортіло Півникові на ковзанах покататись, а Курочка й каже йому: «Ох, стривай, Півнику! Дай річці зовсім замерзнути, те-пер лід ще дуже тонкий, потонеш». Не послухав Півник се-стричку: ковзнув по кризі, крига проломилась, і Півник — шу- бовсь у воду! Тільки Півника й бачили.

9.	«Подружки мандрівниці»	Продовжити вчити дітей давати відповіді на запитання, розвивати розповідне мовлення; вправляти дітей у побудові речень, зокрема складносурядних, з протиставленням; вчити добирати споріднені слова; закріпити в активному словнику дітей назви предметів одягу, взуття. Сприяти розвитку пам'яті, зорової та слухової уваги, спостережливості.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Д/г «Подружки йдуть до лісу». 3. Мовна гра «Назви слова - родичі». 4. Фізкультхвилинка «Маленькі грибники». 5. Д/г «Впіймай звук [г]». 6. Вивчення скороговки. 7. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [г]). 8. Д/г «Назви більше слів на звук [ф]».
10.	«Кіт Васько та миші»	Вчити дітей уважно слухати літературний твір, розуміти його зміст, відповідати на запитання, давати характеристики персонажам. Сприяти розвитку пам'яті, мислення. Розвивати слухову та зорову увагу; формувати чіткість та інтонаційну виразність мовлення. Збагачувати словниковий запас. Виховувати дружелюбність.	1. Повторення та закріплення вивченої скороговки. 2. Читання тексту-опису «Взсько». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Переказ тексту. 5. Фізкультхвилинка «Мишки» 6. Робота над ілюстрацією. 7. Мовна гра «Спритні мишки».
11.	«Осінні павутинки»	Продовжувати знайомити дітей з особливостями живого довкілля восени; збагачувати словниковий запас дітей прикметниками, дієсловами, вправляти в узгодженні іменників з прикметниками; розвивати чіткість і виразність мовлення, фонематичний слух; виховувати естетичні почуття, пізнавальний інтерес до природи; прищеплювати любов до художнього слова.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Мовна гра «Де літав павучок?». 3. Робота над віршованим твором В.Ладигеца «Вчора ще дзвеніли коси». 4. Фізкультхвилинка «Павутинки». 5. Д/г «Впіймай перший звук». 6. Вивчення скороговки.
12.	«Жовтень в гості завітав»	Закріпити в словнику дітей назву другого осіннього місяця - жовтня, формувати навички розповідного мовлення на основі набутих раніше знань і спостережень; продовжити вчити дітей добирати споріднені слова, будувати поширені речення; розвивати цілеспрямоване логічне мислення, увагу, пам'ять; виховувати бережливе ставлення до природи.	1. Повторення, закріплення вивченої скороговки. 2. Мовна гра «Це буває в жовтні». 3. Д/г «Що спочатку, а що потім?». 4. Фізкультхвилинка «Обережно калюжі!». 5. Складання розповіді за ілюстрацією. 6. Читання вірша М. Завадівської «Жовтень». 7. Д/г «Повтори жовте слово»

13.	« В гостях у казки»	Продовжувати знайомити дітей з українськими казками. Прищеплювати цікавість до дитячих фольклорних творів; удосконалювати вміння засвоювати зміст казок, відповідати на запитання за текстом казки та робити висновки, висловлювати власну думку; сприяти розвитку пам'яті, слухової уваги, фантазії; поповнювати словниковий запас, виховувати дружелюбність, гостинність.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Читання казки «Лисиця і журавель». 3. Робота над змістом казки. 4. Фізкультхвилинка. 5. Переказування тексту. 6. Робота з прислів'ями та приказками. 7. Д/г «Нова назва» (діти придумують нову назву казці). 8. Д/г «Змініть казку».
14.	«Дятел»	Формувати уявлення дітей про птахів, зокрема про дятла; вправляти у словотворенні, збагачувати словниковий запас; сприяти розвитку артикуляції, дикції; удосконалювати інтонаційну виразність мовлення; формувати навички побудови описової розповіді за картиною. Виховувати бережливе ставлення до птахів.	1. Артикуляційна вправа «Злижи варення». 2. Читання тексту «Дятел». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Переказування тексту. 6. Мовна гра «Опиши дятла» (за малюнком). 7. Д/г «Придумайте загадку».
15.	«Врятуємо зайчика»	Збагачувати знання дітей про навколишній світ, удосконалювати вміння дітей будувати речення, добирати до іменників прикметники; продовжувати формувати вміння відповідати на запитання; вчити переказувати зміст знайомих фольклорних творів; сприяти розвитку уваги, фонематичного слуху, удосконалювати логічне мислення, уяву.	1. Артикуляційна вправа «Нагодуй котика». 2. Д/г «Що ми знаємо про зайця?». 3. Мовна гра «Зайчик у казці». 4. Фізкультхвилинка «Зайченята». 5. Д/г «Упіймай звук [д]». 6. Вивчення скороговки. 7. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [д]). 8. Д/г «Назви більше слів на звук [д]».
16.	«Картинки веселики»	Закріпити в словнику дітей узагальнюючі поняття, формувати навички опису знайомих предметів; розвивати зв'язне мовлення, вчити дітей висловлювати власну думку; розвивати фонематичний слух, вдосконалювати навички виділення певного звуку зі слова; виховувати допитливість, увагу, цікавість до предметного світу та живого довкілля.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Мовна гра «Склади розповідь». 3. Д/г «Назви схожі слова». 4. Фізкультхвилинка «Розумні речі». 5. Д/г «Впіймай звук [е]». 6. Чистомовки. 7. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [е]). 8. Д/г «Назви більше слів на звук [е]».

Твори Константина Ушинського

Гусак і журавель

Плаває гусак у ставку й голосно розмовляє сам із собою:

— Який я насправді дивовижний птах! І по землі ходжу, і по воді плаваю, і в повітрі літаю; немає іншого такого птаха у світі! Я всім птахам цар!

Підслухав гусака журавель і каже йому:

— Ти, гусаче, просто дурний птах! Чи можеш ти плавати, як щука, бігати, мов олень, або літати, як орел? Краще знати щось одне, та добре, ніж усе, але погано.

Вранішні промені

Виплигло на небо ясне сонечко й почало посилати скрізь свої золоті промені — будити землю.

Перший промінь полетів і впав на жайворонка. Стрепенувся жайворонок. Вилетів із гніздечка, піднявся високо-високо і заспівав свою срібну пісеньку: «Ой як добре у свіжому ранковому повітрі! Як добре! Як вільно!»

Другий промінь натрапив на зайчика. Пересмикнув вухами зайчик і весело застрибав росяним лугом: побіг він добувати собі соковитої травички на сніданок.

Третій промінь заскочив у курник. Півень залопотів крилами і заспівав: «Ку-ку-рі-ку!» Кури позлітали із сідал, заквакали. Почали розгрібати сміття та черв'яків шукати.

Четвертий промінь опинився у вулику. Виповзла бджілка воскової келії, сіла на віконце, розпростала крильця і — зум- зум-зум! Полетіла збирати медок із запашних квітів.

П'ятий промінь упав у дитячу кімнату, на ліжечко до маленького лежня: ріже йому очі, а той повернувся на другий бік і знову заснув.

Додатки

17.	«Два козлики»	Продовжувати знайомити дітей з навколишнім світом, сприяти розвитку пізнавального інтересу; вдосконалювати мовленнєві процеси, зокрема діалогічне мовлення з використанням пальчикового театру; вчити дітей висловлювати свою думку, спираючись на свій досвід; розвивати слухову та зорову увагу, логічне мислення, пам'ять; виховувати поступливість.	1. Артикуляційна вправа «Гризе білочка горішки». 2. Читання тексту К. Ушинського «Два козлики». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Повторне читання тексту з використанням пальчикового театру. 6. Переказ тексту в ролях з використанням пальчикового театру та ілюстрацій. 7. Д/г «Зміни зміст оповідання».
18.	«Барви осіннього листя»	Продовжити знайомити дітей з особливостями природного довкілля восени. Збагачувати словниковий запас; сприяти розвитку мовлення, образного мислення, уяви, пам'яті. Розвивати фонематичний слух, артикуляцію, виразність мовлення. Виховувати естетичні почуття, дбайливе ставлення до природного довкілля.	1. Артикуляційна вправа «Спритний язичок». 2. Д/г «Який це листочок?». 3. Мовна гра «Опиши малюнок». 4. Фізкультхвилинка «Листячко осіннє». 5. Д/г «Впиймай звук [ж]». 6. Робота з чистомовками. (голосно, тихо, швидко, повільно). 7. Вивчення скоромовки.
19.	«Хто дбає, той і має»	Продовжити знайомити дітей з народними казками, прислів'ями; вчити дітей переказувати їх зміст, формувати поняття про виховне значення казки; розвивати слухову увагу, логічне мислення та розповідне мовлення; розширити та збагатити словниковий запас дітей; виховувати працелюбність, пошану до людей праці, бажання надавати посильну допомогу дорослим.	1. Повторення, закріплення вивченої скоромовки. 2. Розповідь казки «Колосок». 3. Робота над текстом казки. 4. Фізкультхвилинка «Добрі справи». 5. Переказ казки «ланцюжком». 6. Д/г «Скажи навпаки». 7. Робота над прислів'ями.
20	«Нам в пригоді чобітки»	Продовжити знайомити дітей з особливостями природного довкілля восени та предметами взуття; розвивати мовлення, вчити дітей способам словотворення, поповнювати словниковий запас; формувати навички складання опису за зразком, відповіді на запитання, розуміння прочитаного тексту. Розвивати фонематичний слух, мислення, увагу. Виховувати дбайливе ставлення до особистих речей.	1. Артикуляційна вправа «Дудочка». 2. Читання оповідання «Чому восени йде дощ, а взимку сніг?». 3. Робота над текстом. 4. Фізкультхвилинка «Чистимо чобітки». 5. Д/г «Порівняймо чобітки». 6. Д/г «Впиймай звук». 7. Д/г «Назви більше слів на звук [ж]».

21.	«У світі води»	Уточнити та поглибити знання дітей про воду, формувати уявлення про воду в природі як основу життя; поповнювати словниковий запас дітей; продовжити вчити дітей розуміти зміст прослуханого оповідання, відповідати на запитання за текстом, слухати і відгадувати загадки, розуміти їх зміст; сприяти розвитку мовлення, уваги, логічного мислення.	1. Артикуляційна вправа «Песик» 2. Д/г «Без води - ані туди, ані сюди». 3. Читання оповідання В Сухомлинського «Краплина води». 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота над текстом. 6. Д/г «Такий різний дощик». 7. Відгадування загадок.
22.	«На дворі - пізня осінь»	Ознайомити дітей з прикметами пізньої осені, формувати вміння називати та пояснювати їх; поповнювати словниковий запас, удосконалювати розповідне мовлення, фонематичний слух; закріпити вміння змінювати іменники, вживаючи їх у формі родового відмінка; розвивати зорову та слухову увагу, пам'ять, мислення. Виховувати бережливе ставлення до природи.	1. Артикуляційна вправа «Зарядка для язичка». 2. Д/г «У листопаді» (за малюнком). 3. Мовна гра «Чого немає в листопаді?». 4. Фізкультхвилинка «Метелик і осінь». 5. Д/г «Впиймай звук [з]». 6. Вивчення скоромовки. 7. Робота з чистомовками. 8. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [з]).
23.	«У вирій»	Розширити знання дітей про птахів, зокрема про диких та свійських гусей; поповнювати словниковий запас; вчити слухати і розуміти зміст оповідання, відповідати на запитання; будувати описові розповіді за малюнком; розвивати слухову увагу, фонематичний слух, зв'язне мовлення; вчити дітей співпереживати літературним героям, сприяти емоційному розвитку дітей.	1. Повторення та закріплення скоромовки. 2. Читання оповідання «Гуси» К. Ушинського. 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Я - свійська гуска, Я - дика гуска». 6. Робота з ілюстрацією. 7. Д/г «Зайве слово».
24.	«Як стрічати нам гостей?»	Продовжувати вчити дітей відповідати на запитання дорослого, будувати за допомогою вихователя словосполучення та пояснювальні речення; розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення, увагу, фонематичний слух; сприяти розвитку діалогічного мовлення; виховувати ввічливість, доброзичливість формувати елементарні навички дотримання норм етикету та культури поведінки.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Д/г «Поясни для чого посуд». 3. Мовна гра «Привітання». 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Впиймай звук [і]». 6. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [і]). 7. Д/г «Назви більше слів на звук [і]».

70.	«Усім місяця вистачить»	Продовжити знайомити дітей з авторськими казками, з прислів'ями, прищеплювати цікавість до дитячих фольклорних творів; удосконалювати вміння засвоювати зміст казок, висловлювати власні думки; сприяти розвитку пам'яті та слухової уваги, поповнювати словниковий запас; виховувати дружелюбність.	1. Артикуляційна вправа «Дудочка». 2. Читання казки В. Сутеева «Під грибом». 3. Робота над змістом казки. 4. Фізкультхвилинка. 5. Переказ казки. 6. Робота з прислів'ями.
71.	«Нащо дітям треба спати?»	Продовжити знайомити дітей з віршованими творами. Вчити розуміти зміст прослуханого, відповідати на запитання за текстом, висловлювати власні думки; сприяти розвитку діалогічного мовлення, мислення, пам'яті; розвивати артикуляцію, чистоту мовлення; формувати навички дотримання елементарних норм культури поведінки.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Читання віршованого твору Т.Лисенко «Нащо дітям треба спати?». 3. Робота над змістом твору. 4. Фізкультхвилинка. 5. Вивчення скоромовки. 6. Робота з чистомовками.
72.	«Прийди до нас літечко!»	Уточнити і поглибити знання дітей про різні пори року, вчити розповідати про прикмети, особливості погоди, трудову діяльність людей у ту чи іншу пору; поповнювати словниковий запас, закріпити назви літніх місяців; залучати дітей до колективної бесіди; розвивати образне мислення, увагу, уяву, спостережливість, артикуляцію, чіткість мовлення. Виховувати любов до природи.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Д/г «Літечко». 3. Мовна гра «Гарні пори року». 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Виправ помилку». 6. Робота з чистомовками. 7. Д/г «Впиймай звук».

66.	«Весняна гроза»	Поглиблювати знання дітей про весняні явища природи, зокрема грозу; формувати вміння добирати слова-ознаки та складати описові розповіді про неї; вчити вірш напам'ять; виховувати цікавість до художнього слова, поповнювати словник, активізувати словотворення прикметників та дієслів; розвивати пам'ять, мовлення, чіткість мовлення.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Мовна гра «Яка вона - гроза?». 3. Складання колективної розповіді про грозу за ілюстрацією. 4. Фізкультхвилинка. 5. Вивчення напам'ять вірша П.Короля «Простудилася весна». 6. Робота з чистомовками (звук [ш]).
67.	«Лісові дзвіночки»	Збагачувати словниковий запас, вправляти у побудові словосполучень і речень; вчити складати описову розповідь про квіти; сприяти розвитку мовлення та мислення, формувати вміння вживати задані іменники та прикметники у множині, визначати перший та останній звук у слові, ділити слова на склади; виховувати бережливе ставлення до квітів.	1. Закріплення вивченого вірша. 2. Мовна гра «Знайомі квіти» (опис). 3. Д/г «Один - багато». 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота з чистомовками. 6. Д/г «Впіймай перший і останній звук». 7. Д/г «Поділи на склади».
68.	«Улюблені казки»	Закріпити знання змісту знайомих дітям казок, прищеплювати любов і пізнавальний інтерес до дитячої книжки, народної казки; познайомити дітей з будовою книжки, закріпити в словнику назви частин книги (обкладинка, сторінки, текст, малюнки); розвивати мовлення та увагу, вчити будувати описові розповіді за ілюстраціями; виховувати дбайливе та бережливе ставлення до книжки.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Мовна гра «Малюнки на обкладинках». 3. Д/г «Ти і книжка». 4. Фізкультхвилинка. 5. Відгадування загадок. 6. Д/г «Впіймай перший і останній звук». 7. Д/г «Поділи на склади».
69.	«Будь скромним та чемним»	Продовжувати знайомити дітей з дитячими віршами українських поетів, вчити уважно слухати віршовані твори, переказувати і коментувати їх зміст; збагачувати словниковий запас дітей назвами моральних якостей (скромність, чемність, ввічливість), закріпити знання ввічливих слів; сприяти розвитку мовлення, мислення, уваги. Виховувати комунікативні навички.	1. Артикуляційна вправа «Злижи варення». 2. Читання віршованого твору П.Воронько «Ніколи не хвались». 3. Робота над змістом вірша. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Ввічливі та скромні». 6. Читання вірша І. Січовика «Хвалько». 7. Відгадування загадок.

25.	«Лист Лісовичку»	Продовжити вдосконалювати мовленнєві здібності дітей; вчити дітей розповідати про себе, називати своє ім'я, прізвище, адресу, описувати зовнішність; збагачувати словниковий запас, активізувати вживання різних частин мови; розвивати чіткість та інтонаційну виразність мовлення, формувати правильну дикцію, артикуляцію; сприяти розвитку моральних якостей та комунікативних навичок.	1. Артикуляційна вправа «Песик». 2. Читання листа «Лист Лісовичка» 3. Робота над змістом листа. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Наші малята». 6. Вивчення скоромовки. 7. Д/г «Впіймай перший та останній звук».
26.	«Настає зима»	Закріпити і розширити уявлення дітей про зміни в природі, що відбуваються з приходом зими; формувати вміння уважно слухати текст, відповідати на запитання за змістом та переказувати його; вправляти у побудові словосполучень та поширених речень; розвивати пам'ять, мислення, увагу; виховувати пізнавальний інтерес до природи рідного краю, дбайливе ставлення до неї.	1. Повторення, закріплення вивченої скоромовки. 2. Мовна гра «Складаємо розповідь про зиму». 3. Д/г «Звірята змерзли». 4. Фізкультхвилинка «Як нагрітись зимою?». 5. Читання казки В.Сухомлинського «Як зайчик грівся взимку проти місяця». 6. Робота над змістом казки
27.	«Місяць грудень сніг покликав»	Закріпити в словнику дітей назву першого місяця зими - грудня; вчити добирати до заданих слів слова - ознаки, та слова - дії, знаходити невідповідності у реченнях та корегувати їх зміст; формувати вміння правильно вживати іменники з прикметниками; розвивати фонематичний слух, артикуляцію, чіткість мовлення, виховувати посидючість.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Мовна гра «Зима настала». 3. Д/г «Коли все в снігу...». 4. Фізкультхвилинка «Сніг іде». 5. Д/г «Впіймай звук [к]». 6. Вивчення скоромовки. 7. Робота над чистомовками. 8. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [к]).

28.	«Чому треба мити руки»	Продовжити знайомити дітей з художніми літературними творами, прищеплювати любов до рідного слова; вчити дітей уважно слухати оповідання, переказувати зміст, відповідати на запитання за текстом, висловлювати власну думку; вправляти у словотворенні прикметників; розвивати артикуляцію, виразність мовлення; виховувати охайність, акуратність, дбайливе ставлення до свого здоров'я.	1. Повторення, закріплення вивченої скоромовки. 2. Читання оповідання О. Іваненко «Що Ромко їв?». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Скажи одним словом». 6. Мовна гра «Розкажи, як потрібно мити руки». 7. Відгадування загадок.
29.	«Іде святий Миколай»	Формувати в дітей уявлення про зимове свято Миколая, виховувати пізнавальний інтерес до народних обрядів та традицій; розвивати розповідне мовлення, слухову та зорову увагу, удосконалювати навички опису малюнка; продовжити вчити дітей будувати словосполучення та речення, давати відповіді на запитання. Створювати святкову атмосферу та гарний настрій.	1. Артикуляційна вправа «Зігрій рученята». 2. Розгляд ілюстрації «Іде святий Миколай». 3. Робота над ілюстрацією. 4. Фізкультхвилинка «Іде святий Миколай». 5. Д/г «Прохання до Миколая». 6. Читання вірша Г. Чорнобицької «І зайчик чекає на святого Миколая».
30.	«Умій зачекати»	Продовжувати вчити дітей уважно слухати оповідання, чітко відповідати на запитання, формувати вміння будувати розповіді за малюнком; розвивати розповідне мовлення, вміння вживати різні типи речень, узгоджувати слова в реченні; сприяти розвитку уяви, інтонаційної виразності мовлення; виховувати терплячість, дбайливе ставлення до свого здоров'я.	1. Артикуляційна вправа «Гризе білочка горішки». 2. Читання твору К. Ушинського «Умій зачекати». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Який? Яка?». 6. Робота з ілюстрацією 7. Мовна гра «Переробляємо казку».

63.	«Сонечко»	Збагачувати словниковий запас дітей; прищеплювати любов до художнього слова, вчити уважно слухати твори, переказувати їх зміст; сприяти розвитку зв'язного мовлення, образного мислення, уяви, дрібної моторики пальців рук, вчити відгадувати загадки, чітко вимовляти чистомовки, виховувати пізнавальний інтерес до довкілля.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Читання оповідання В. Сухомлинського «Урятував сонечко». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота з чистомовками. 6. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [ц]). 7. Пальчикова гра «Сонечко» у віршованій формі.
64.	«Зацвіли каштани»	Розвивати інтерес до живого довкілля, зокрема до флори рідного краю; продовжувати знайомити дітей з художніми творами, сприяти розвитку мовлення, образного мислення, уваги, пам'яті; вдосконалювати артикуляційні здібності дітей, інтонаційну виразність мовлення, швидкість мовлення; виховувати любов до рідної природи, дбайливе ставлення до неї; розвивати естетичні почуття.	1. Артикуляційна вправа «Песик». 2. Читання оповідання В.Сухомлинського «Хто свічки засвітив?». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка «Гра з каштанами». 5. Д/г «Розкажи про каштани». 6. Вивчення скоромовки. 7. Д/г «Поділи на склади».
65.	«Славний місяць травень»	Продовжувати вчити дітей розповідати про зміни в природі, зокрема ті, що відбуваються пізньої весни; розвивати мовлення, збагачувати словниковий запас, вправляти в добірї спільнокоренових слів, вправляти у побудові речень, що містять антоніми; розвивати фонематичний слух, пам'ять, швидкість мовлення.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Мовна гра «Подумай і скажи». 3. Робота над віршем О. Олеся «Все навколо зеленіє». 4. Фізкультхвилинка «На пасовищі». 5. Д/г «Впиймай звук [ш]». 6. Вивчення скоромовки (звук [ш]). 7. Д/г «Назви більше слів на звук [ш]».

59.	«Полохливі стрибунки»	Продовжувати знайомити дітей з літературними казками, формувати вміння працювати зі змістом казки (відповідати на питання, робити висновки про повчальне значення твору, переказувати); удосконалювати фонематичний слух, вчити дітей розрізняти та виділяти задані звуки у словах; вправляти в доборі слів - антонімів, прищеплювати любов та цікавість до художнього слова.	1. Артикуляційна вправа «Песик». 2. Читання казки Б. Грінченко «Зайці та жаби». 3. Робота над змістом казки. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Краще бути сміливим» (дібрати антоніми). 6. Д/г «Впіймай звук [ф]». 7. Вивчення скоромовки.
60.	«Великодні писанки»	Продовжувати знайомити дітей з народними обрядами та традиціями, формувати уявлення про свято Великдень, закріпити в словнику дітей слова - назви великодніх яєць («крашанка», «писанка»); сприяти розвитку фонематичного слуху, мовлення, пам'яті, уваги. Виховувати пошану до народних традицій, створювати гарний, святковий настрій.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Мовна гра «Писанки у нас чудові». 3. Д/г «Великодні яєчка». 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Впіймай звук [х]». 6. Вивчення скоромовки. 7. Д/г «Назви більше слів на звук [х]».
61.	«Наш веселий зоопарк»	Збагачувати знання дітей про живу природу, зокрема про тваринний світ; поповнювати словниковий запас дітей, активізувати вживання зменшувально-пестливої форми слів; сприяти розвитку фонематичного слуху, чистоти та виразності мовлення. Виховувати позитивне ставлення до тварин, створити доброзичливу атмосферу в групі.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Читання оповідання «Чому в слона такий довгий ніс?». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Іграшковий зоопарк» (утворення зменшувально-пестливої форми). 6. Д/г «Впіймай звук [ц]». 7. Робота з чистомовками.
62.	«Надійний ранок»	Продовжувати збагачувати активний словник дітей; формувати вміння відповідати на запитання, робити висновки про повчальне значення твору, переказувати; вдосконалювати фонематичний слух, артикуляцію, пам'ять, зв'язне мовлення; продовжувати вчити розрізняти та виділяти задані звуки в словах.	1. Артикуляційна вправа «Гризе білочка горішки». 2. Читання оповідання О. Могрун «Надійчин ранок». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Назви більше слів на звук [ц]». 6. Вивчення скоромовки. 7. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [ц]).

31.	«Ялиночка»	Поглибити знання дітей про символ Нового року- ялинку; поповнювати словниковий запас; вчити уважно слухати віршований твір, розуміти його, відповідати на запитання, висловлювати свою думку; вчити відгадувати загадки; розвивати артикуляцію, виразність і чіткість мовлення, сприяти розвитку пам'яті, мислення, уваги. Виховувати бережливе ставлення до живої природи.	1. Артикуляційна вправа «Дудочка». 2. Читання віршованого твору «Як дід ялинку рубав». 3. Робота над змістом твору. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Опиши ялинку». 6. Д/г «Я знаю віршики...». 7. Відгадування загадок про зиму.
32.	«Незабаром Новий рік»	Закріпити і поглибити знання дітей про святкування Нового року; продовжувати вчити складати описові розповіді за малюнком; на основі власного досвіду; поповнювати словниковий запас; вправляти у словотворенні, побудові фраз та словосполучень, удосконалювати артикуляцію, сприяти емоційному розвитку дітей, створити в групі веселу та доброзичливу атмосферу.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Д/г «Готуємося до Нового року». 3. Мовна гра «Без чого не буває новорічного свята?». 4. Фізкультхвилинка. 5. Вивчення скоромовки. 6. Мовна гра «Склади розповідь» (за малюнком).
33.	«Весела гостя з Африки»	Формувати в дітей уявлення про різноманітність клімату і природи в різних куточках Землі; сприяти розвитку розповідного мовлення, удосконалювати вміння описувати предмет та його властивості, будувати речення - пояснення; вправляти дітей у словотворенні; розвивати фонематичний слух, увагу, пам'ять; виховувати допитливість, пізнавальний інтерес до навколишнього світу.	1. Артикуляційна вправа «Язичок ховається». 2. Д/г «Тварини і рослини Африки». 3. Мовна гра «Кого не зустрінеш в зимовому лісі?». 4. Фізкультхвилинка «Робимо якмавпочка». 5. Д/г «Упіймай звук [м]». 6. Вивчення скоромовки. 7. Робота над чистомовками. 8. Д/г «Назви більше слів на звук [м]».
34.	«Січень січе, аж вуха пече»	Поглибити знання дітей про особливості зимової погоди в нашому краї, закріпити в словнику дітей назву другого місяця зими січня; вчити спостерігати і розповідати про природні явища; вчити дітей добирати спільнокореневі-споріднені слова, будувати речення на зимову тематику; розвивати фонематичний слух, пам'ять, увагу, мислення.	1. Закріплення вивченої скоромовки. 2. Д/г «У морозу справ багато». 3. Мовна гра «Щоб не змерзнути зимою...». 4. Фізкультхвилинка «Узимку». 5. Д/г «Назви споріднені слова». 6. Розгадування загадок. 7. Д/г «Впіймай звук».

35.	«Лялька за-хворіла»	Дати дітям поняття про елементарні засоби догляду за хворим на застуду; виховувати моральність, здатність співчувати; удосконалювати вміння дітей давати відповіді на запитання дорослого, сприяти розвитку діалогічного мовлення, збагачувати словниковий запас, розвивати фонематичний слух, артикуляцію, виразність та чистоту мовлення. Виховувати дбайливе ставлення до власного здоров'я.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Читання оповідання «Чому не можна смоктати бурульки». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Впиймай звук [л]». 6. Робота з чистомовками. 7. Вивчення скороговки.
36.	«Зимонька пора весела»	Закріпити і поглибити знання дітей про зимові дитячі розваги; вдосконалювати вміння будувати речення; поповнювати активний словник дітей спільнокореновими словами, розвивати пам'ять, пояснювальне мовлення та увагу; продовжувати вчити уважно слухати та відгадувати загадки; розвивати фонематичний слух; виховувати посидючість.	1. Закріпити вивчену скороговку. 2. Читання оповідання «Про веселі санчата». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Д/г «Поясни слово». 5. Фізкультхвилинка. 6. Розгадування загадок. 7. Д/г «Скажи більше слів на звук [л]».
37.	«Птахи взимку»	Продовжити знайомити дітей із зимуючими птахами нашої місцевості; формувати вміння складати розповіді-описи зовнішнього вигляду птаха, закріпити в словнику дітей назви частин тіла пташок, добирати прикметники; вчити слухати літературні твори, переказувати їх зміст та робити за ним висновки; розвивати пам'ять, мислення, увагу; виховувати дбайливе ставлення до птахів.	1. Артикуляційна вправа «Дудочка». 2. Д/г «Усім знайомий горобець» (опис за малюнком). 3. Читання оповідання «Чому у снігурів червона грудка?». 4. Фізкультхвилинка «Взимку». 5. Робота над змістом оповідання. 6. Мовна гра «Погодуєм пташечок». 7. Д/г «Я знаю 5 пташечок».
38.	«Про Іринку господиньку»	Поглибити знання дітей про посуд; збагачувати словник дітей прикметниками, зокрема такими, що означають матеріал з якого виготовляють посуд; розвивати артикуляцію, інтонаційну виразність мовлення, логічне мислення, фонематичний слух, пам'ять. Сприяти розвитку комунікативних навичок.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Д/г «Такий різний посуд». 3. Д/г «З чого посуд зробили?». 4. Фізкультхвилинка «Вареники». 5. Вивчення скороговки. 6. Д/г «Впиймай звук [н]». 7. Робота над чистомовками. 8. Д/г «Назви більше слів на звук [н]».

55.	«Навіщо кажуть «спасибі?»»	Продовжувати знайомити дітей з творчістю В. Сухомлинського. Вчити дітей розуміти зміст оповідання, відповідати на запитання, висловлювати свою думку; сприяти розвитку пам'яті, мислення, зв'язного мовлення; розвивати фонематичний слух, артикуляцію, мовне дихання. Виховувати ввічливість, вдячність.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Читання оповідання В. Сухомлинського «Навіщо кажуть «спасибі?»». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Впиймай звук [с]». 6. Вивчення скороговки. 7. Д/г «Назви більше слів на звук [с]».
56.	«Порівняємо предмети»	Збагачувати словниковий запас дітей, вправляти у побудові порівняльних зворотів шляхом добору слова - назви за заданою характерною ознакою або дією; вчити ділити слова на склади, використовуючи плескання в долоні; сприяти розвитку образного мислення, творчої уяви, фонематичного слуху, чистоти мовлення; продовжувати вчити дітей відгадувати загадки; виховувати допитливість.	1. Повторення, закріплення вивченої скороговки. 2. Мовна гра «Порівняй». 3. Д/г «Поділи на склади». 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота з чистомовками (звук [с]). 6. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [с]). 7. Д/г «Впиймай перший і останній звук».
57.	«Уже квітень за вікном»	Продовжувати знайомити дітей з весняними змінами в природі, закріпити в словнику назву другого місяця весни - квітня; сприяти розвитку пояснювального мовлення, вчити дітей розмірковувати, робити логічні висновки та послідовно викладати свою думку; знайомити дітей з однокореновими словами, розвивати пам'ять, увагу, фонематичний слух.	1. Артикуляційна вправа «Дудочка». 2. Мовна гра «Поясни весняні чудеса». 3. Д/г «Слова - родичі». 4. Гра «Небелиці від лисиці». 5. Фізкультхвилинка. 6. Д/г «Впиймай звук [т]». 7. Вивчення скороговки.
58.	«Весна любить працювати»	Формувати у дітей уявлення про працю людей навесні, вчити їх називати та пояснювати трудові дії, розповідати про мету та результати цих дій; розвивати мовленнєві здібності, поповнювати активний словник, продовжувати вчити дітей ділити слова на склади; сприяти розвитку фонематичного слуху, чіткості мовлення; виховувати пошану до праці, бажання допомагати дорослим.	1. Закріплення вивченої скороговки. 2. Д/г «Де що сіють та сажають навесні?». 3. Робота над ілюстрацією. 4. Д/г «Склади речення». 5. Фізкультхвилинка «Роботящі руки». 6. Д/г «Впиймай звук [у]». 7. Д/г «Назви більше слів на звук [у]». 8. Д/г «Поділи на склади».

51.	«А вже весна, а вже красна»	Вчити дітей помічати зміни в природі, що відбуваються у березні, та розповідати про прикмети ранньої весни; вчити складати речення за ілюстрацією; поповнювати активний словник; розвивати мовлення, мислення, фонематичний слух, чистоту мовлення; виховувати спостережливість та бережливе ставлення до природи.	1. Повторення, закріплення вірша «Встала весна». 2. Мовна гра «Чому тане сніг?». 3. Робота над ілюстрацією. 4. Дидактична гра «Склади речення». 5. Фізкультхвилинка «Струмочок». 6. Д/г «Впиймай звук [р]». 7. Робота з чистомовками. 8. Д/г «Впиймай останній звук».
52.	«Весняна вербичка»	Розвивати пізнавальний інтерес до живої природи довкілля рідного краю; продовжити розвивати зв'язне мовлення; вправляти дітей в утворенні зменшувально-пестливої форми слів; сприяти розвитку пам'яті, фонематичного слуху, чіткості мовлення; виховувати естетичні почуття.	1. Виразне розповідання вірша «Встала весна». 2. Д/г «Весна прийшла». 3. Мовна гра «Весняне лагідне слівце». 4. Фізкультхвилинка. 5. Вивчення скороговки. 6. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [р]). 7. Д/г «Назви більше слів на звук [р]».
53.	«Шпаки прилетіли»	Поглибити знання дітей про птахів нашого краю, зокрема про тих, що повертаються з виїзду ранньої весни (шпаків); продовжити знайомити дітей з прозовими літературними творами, вчитис переказувати їх, давати характеристику героям, сприяти розвитку розповідного мовлення, пам'яті, уваги. Виховувати бережливе ставлення до птахів.	1. Повторення, закріплення вивченої скороговки. 2. Читання оповідання В. Сухомлинського «Шпак прилетів». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка «Шпачок». 5. Мовна гра «Скажи навпаки» (побудова речень про птахів з відповідними антонімами). 6. Д/г «Птахи нашого краю».
54.	«Салат казок»	Продовжувати роботу з українськими народними казками. Вчити дітей складати нові казки з фрагментів відомих казок за малюнками та розповідати складену казку; розвивати мислення, зв'язне мовлення, увагу, фантазію, творчу уяву; сприяти розвитку артикуляції, чіткості, виразності мовлення. Виховувати любов до народної творчості.	1. Артикуляційна вправа «Нагодуй котика». 2. Д/г «З якої казки герой?». 3. Д/г «Розклади малюнки» (розкласти сюжетні малюнки по казках). 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Склади нову казку».

39.	«В гостях у казки»	Продовжувати знайомити дітей з українськими казками, прищеплювати цікавість до дитячих фольклорних творів; удосконалювати вміння засвоювати зміст казок, відповідати на запитання за текстом казки та робити висновки, висловлювати власну думку; сприяти розвитку пам'яті, слухової уваги, поповнити словниковий запас. Виховувати посидючість.	1. Закріпити вивчену скороговку. 2. Читання казки «Пап та баран». 3. Робота над змістом казки. 4. Переказ казки. 5. Фізкультхвилинка. 6. Мовна гра «Розкажи про героїв казки». 7. Д/г «Впиймай перший і останній звук».
40.	«Суперечка тварин»	Продовжувати вчити дітей уважно слухати, розуміти зміст оповідання, відповідати на запитання, висловлювати свою думку, відгадувати загадки; вчити використовувати в мовленні різні типи та види речень; розвивати зв'язне мовлення, слухову увагу, мислення. Виховувати інтерес до навколишнього світу.	1. Артикуляційна вправа «Песик». 2. Читання оповідання К.Ушинського «Суперечка тварин». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота над ілюстрацією. 6. Д/г «Яка користь від...». 7. Відгадування загадок про тварин.
41.	«Лютий бокогрій»	Продовжити знайомити дітей з особливостями погоди наприкінці зими; вправляти дітей у побудові словосполучень та речень, вчити дітей змінювати слова з чергуванням приголосних; сприяти розвитку фонематичного слуху, слухової уваги, пам'яті, розвивати артикуляцію, інтонаційну виразність мовлення. Виховувати спостережливість.	1. Артикуляційна вправа «Гризе білочка горішки». 2. Мовна гра «Поміркуй і скажи». 3. Д/г «Впиймай звук [о]». 4. Фізкультхвилинка «У лютому». 5. Робота з чистомовками. 6. Д/г «Назви більше слів на звук [о]». 7. Відгадування загадок (відгадки починаються на звук [о]).
42.	«Про маленьке курчатко»	Продовжувати знайомити дітей з навколишнім світом; удосконалювати мовленнєві процеси, зокрема пояснювальне мовлення; вчити дітей висловлювати власну думку, спираючись на набуті раніше знання; розвивати слухову та зорову увагу, логічне мислення, пам'ять; виховувати бережливе ставлення до живої природи.	1. Артикуляційна вправа «Злижи варення». 2. Читання оповідання «Чому курчата не вміють плавати». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка «Півник». 5. Д/г «Що спочатку, а що потім» (складання речень). 6. Мовна гра «Курчатко і півник» (порівняльний опис).

43.	«Наші улюблені іграшки»	Продовжити вчити уважно слухати оповідання, чітко відповідати на запитання; формувати вміння будувати розповіді - описи предмета за зразком; розвивати розповідне мовлення, уміння вживати різні типи речень, узгоджувати слова в реченні; сприяти розвитку уяви, різних видів пам'яті, інтонаційної виразності мовлення; виховувати дбайливе ставлення до власних іграшок, потребу прибирати їх після гри.	1. Артикуляційна вправа «Нагодуй котика». 2. Читання оповідання Н. Забіли «Ясочин садок». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Мовна гра «Розкажи про улюблену іграшку». 6. Д/г «Назви зайве слово».
44.	«Забави собак»	Продовжувати роботу з оповіданнями К. Ушинського. Збагачувати словниковий запас дітей; вправляти у побудові поширених речень; вчити складати описові розповіді за малюнком; розвивати артикуляцію, мовлення та логічне мислення, сприяти активізації пізнавальних процесів. Виховувати повагу до менших.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Читання оповідання К.Ушинського «Забави собак». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Робота над ілюстрацією. 6. Д/г «Склади розповідь за малюнком».
45.	«Лялька під дощем»	Продовжувати вчити дітей уважно слухати оповідання, розуміти його зміст, відповідати на запитання, висловлювати власні думки, формувати вміння будувати розповіді-описи іграшок за зразком вихователя; розвивати розповідне мовлення, уміння вживати різні типи речень; сприяти розвитку уяви, фантазії, фонематичного слуху. Виховувати бережливе ставлення до іграшок.	1. Артикуляційна вправа «Зарядка для язичка». 2. Читання оповідання В. Сухомлинського «Лялька під дощем». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Улюблені іграшки» (опис). 6. Д/г «Впиймай перший і останній звук» (слова, назви іграшок).
46.	«Не хвались»	Продовжувати знайомити дітей з літературними творами; вчити дітей розуміти зміст оповідання і співставляти поведінку тварин з поведінкою людей; вправляти дітей у словотворенні прикметників; розвивати пам'ять, мислення, увагу. Виховувати посидючість, стриманість.	1. Артикуляційна вправа «Язичок ховається». 2. Читання оповідання К. Ушинського «Гусак і журавель». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «В якій казках зустрічаються хвальки?». 6. Мовна гра «Докажіть слівце». 7. Робота з прислів'ями та приказками про хвальків.

47.	«Як зимують звірі?»	Розширити знання дітей про зимівлю звірів нашої місцевості. Розширити словниковий запас; сприяти розвитку артикуляції, виразності, чіткості мовлення. Вправляти дітей у побудові поширених речень; розвивати мовлення, увагу, мислення. Виховувати спостережливість, бережливе ставлення до тварин.	1. Артикуляційна вправа «Чаювання». 2. Читання оповідання Б. Харчук «Ведмежата і зима». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Як зимує білочка?». 6. Д/г «Як зимує зайчик?». 7. Д/г «Як зимує мишка?».
48.	«Битися не гоже»	Знайомити дітей з літературними творами; вчити відповідати на запитання за змістом прослуханого твору, робити логічні висновки та висловлювати свої думки; збагачувати словниковий запас, вправляти у побудові словосполучень та речень; сприяти розвитку мовлення, мислення, фонематичного слуху, пам'яті, швидкості мовлення. Виховувати дружелюбність.	1. Артикуляційна вправа «Злижи варення». 2. Читання оповідання В.Паронової «Битися не гоже». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Впиймай звук [п]». 6. Вивчення скороговки. 7. Д/г «Назви більше слів на звук [п]».
49.	«Скоро свято мам»	Продовжити формувати в дітей уявлення про свята, зокрема про свято 8 Березня; збагачувати словниковий запас дітей, активізувати вживання прикметників та дієслів; вчити дітей складати розповіді про своїх мам (називати ім'я та по батькові, описувати зовнішність, вдачу, називати професію); виховувати любов та повагу до матері, бажання завжди їй допомагати.	1. Закріплення вивченої скороговки. 2. Читання оповідання В. Сухомлинського «Найрідніша мама». 3. Робота над змістом оповідання. 4. Фізкультхвилинка. 5. Д/г «Такі різні мами». 6. Робота з чистомовками. 7. Д/г «Впиймай перший і останній звук».
50.	«Любимо Шевченка»	Формувати уявлення про видатного українського поета та художника Т. Шевченка, познайомити дітей з деякими його творами; розвивати розповідне мовлення дітей, удосконалювати зорову та слухову увагу, збагачувати словниковий запас; вчити вірш та виразно розповідати його напам'ять; виховувати любов до художнього слова, гордість за славетних людей нашої Батьківщини.	1. Артикуляційна вправа «Вправний язичок». 2. Бесіда про Т.Г.Шевченка. 3. Читання вірша Т. Шевченка «встала весна». 4. Фізкультхвилинка. 5. Вивчення вірша «Встала весна» напам'ять. 6. Д/г «Наш Шевченко».